

MCB-1601250202010201 Seat No. _____

M. A. (Sem. I) (CBCS) Examination

December – 2016

Economics

(Economics of Demography-I)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૨) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧	વસ્તીવૃદ્ધિના વિવિધ ઘટકો ચર્ચો.	૧૪
	અથવા	
૧	૨૦મી સદીમાં ભારતમાં વસ્તીના વલણો તપાસો.	૧૪
૨	વસ્તીશાસ્ત્રનો અર્થ અને કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.	૧૪
	અથવા	
૨	ભારતમાં વસ્તી વિષયક માહિતીના સ્ત્રોતો જણાવો.	૧૪
૩	પ્રજનનક્ષમતા દરનો અર્થ આપી, ભારતમાં પ્રજનન ક્ષમતાના અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો.	૧૪
	અથવા	
૩	ભારતમાં વસ્તી ગણતરી પદ્ધતિ સમજાવી. તેનાં લક્ષણો જણાવો.	૧૪
૪	પ્રજનનક્ષમતા એટલે શું ? પ્રજનનક્ષમતાને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો.	૧૪
	અથવા	
૪	શહેરીકરણ એટલે શું ? ભારતમાં શહેરીકરણ વધવાનાં કારણો જણાવો.	૧૪
૫	ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)
(૧) ભારતમાં વસ્તીનું માળખું
(૨) વસ્તીની વહેંચણી
(૩) શિક્ષણ અને વસ્તી
(૪) ભારતમાં ગ્રામ્ય-શહેરી વસ્તી.	૧૪

ENGLISH VERSION

- Instructions : (1) All questions carry equal marks.
(2) Answer all questions on basis of internal option.

- 1 Discuss the components of population growth. 14
- OR**
- 1 Narrate the population trends in 20th century in India. 14
- 2 Explain the meaning and scope of demography. 14
- OR**
- 2 Explain the sources of demographic data in India. 14
- 3 Give the meaning of fertility rate and explain the importance of study of fertility in India. 14
- OR**
- 3 Explain the census method in India and its characteristics. 14
- 4 What is fertility ? Explain the factors affecting to fertility. 14
- OR**
- 4 What is urbanization ? Explain the causes of increase of urbanization in India. 14
- 5 Write short notes : (any two) 14
- (1) Structure of population in India
 - (2) Distribution of population
 - (3) Education and population
 - (4) Rural-Urban population in India.